

slavy». Dále dotkl se prorektor některých nedostatků university, protestoval proti deklasování bratislavské university na universitu provinční, jak se to stalo zejména zařazením universitní knihovny do třetí platové stupnice a nikoli do druhé, ač právě bratislavská knihovna jest knihovnou skvělou, čítající dnes již 180.000 svazků, dík péči Dr. Emlera. Vytkl slovenské mládeži akademické málo zájmu o vědeckou dráhu, která sice znamená oběti, ale prohlásil, že Slovensko přímo žádá oběti a popření egoismu od svých synů. Charakterisoval produkci vědeckou jako normální, zmínil se o významu nově ustanoveného Ústavu pro studium slovanských práv a o činnosti extensí, které nyní budou vydávati jediný extensní sborník společně s extensemi university pražské a brněnské. Řečník vyslechl se dále proti numeru klauzu, stejně však proti nostrifikaci diplomů hlavně těch, kteří studují ze Slovenska v Pešti. Problému cizinců není na bratislavské universitě, neboť nedosahují ani 6%. Uvítal příliv posluchačů ze zemí historických a přimlouval se za mohutnější fluktuaci posluchačů z jedné university na druhou, a tak praktické upevňování ideje československé. Trpce si stěžoval na nedostatek zájmu vlády a země o potřeby mladé university, která dnes nemá ještě důstojné budovy pro posluchárny a musí se tisniti v poměrech nemožných. Skvělý závěr řeči obsahoval apel na mladou generaci slovenskou, aby zanechala přepjatého přecitlivění jazykového a pracovala k splynutí obou větví v jednom státě. Jeho řeč byla odměněna dlouhotrvajícím potleskem. Na to prorektor Pražák oznámil zvolení prof. Dr. Kristiána Hynka rektorem a instaloval jej v jeho úřad. Nového rektora pozdravil jménem fakultních spolků MUC. Matulay. Rektor Kristian Hynek roku 1918 byl jmenován mimořádným profesorem, r. 1919 odešel do Bratislavy jako řádný profesor a první rektor nové university. Podruhé byl zvolen rektorem hned roku následujícího a po třetí v jubilejním roce 1929. Není jen vědcem, nýbrž i harmonickým člověkem, směřujícím k universalitě. Jeho lidské kvality a jeho filosofické založení činí z něho muže na pravém místě, na něhož je universita Komenského hrdá. Svou odbornou přednášku »O pojmu osobnosti v medicíně« skončil slovy, že má si býti studentsvo vědomo, že nikoli jen zděděné vlastnosti determinují člověka, nýbrž že každý se může vychovati směrem, kterým chce, že každý student, podobně jako Napoleonův voják má ve své tornistře maršálskou hůl. Dobýr té maršálské hole a nésti ji hodně vysoko, to má být cílem každého.

S. K.

Sjazd právnický vo Varšave. Druhý riadný sjazd poľských právnikov vo Varšave, konaný od 29. IX.—2. X. 29, bol čo do počtu účastníkov karáčšim z dosiaľ usporiadaných sjazdov právnických v Polsku. Zúčastnilo sa ho niekoľko so právnikov: Univerzitných profesorov práva, poslancov-právnikov, súdcov, prokurátorov, advokátov a notárov. Boli tiež prítomní zástupcovia právnikov-úradníkov a delegátov právnikov zo zahraničia, medzi nimi aj naši.

Správno — bol to už deviaty sjazd toho druhu, počítajúc predešlých osem (sjazd v Krakove 1887 a 1906 r., vo Lvove 1889 a 1912 r., v Poznani v 1892 a r. 1922 vo Varšave v r. 1920 a do Vilna r. 1924), avšak všetky predešlé, vyjmúc vilenský, boli sjazdami právnikov a ekonomistov a len vilenský z 1924 r. a toho ročný varšavský boli čiste právnickými.

Sjazd poznaňský v r. 1922 zaviedol isté zmeny v dosavadnom usporiadaní sjazdov; určil porejnovým sjazdom nové ciele a vplynul na utvorenie nových organizácií stavovských. Ekonomistí sdružili sa v »Stowarzyszenie Ekonomistów i Statystyków Pol'skich« a zo sdružení právnikov vznikla »Stal'a Delegacja Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej« — najvyššia to organizácia právnická v Polsku. Tato organizácia má, medzi inými, účel usporiadať, každých päť rokov v inom univerzitnom meste, všeobecný sjazd práv-

nikov. — Predvojnové sjazdy právnické v Pol'sku mali viac vlastenecké ciele, hlavne, čeliť snahám okupantov smerujúcim k rozbitiu jednoty kulturalnej právnikov pol'ských a vychovaniu z nich troch osobitných typov právnických. V dnešnom obrozenom Pol'sku sjazdy tie majú iné ciele a to hlavne unifikáciu práva a zdokonalovanie štátneho sriadenia; ďalej majú byť prestriadkom k pretvoreniu troch rozlišných kultur právnických v jeden harmonický, rydza národný celok, a konečne, cez vybudovanie z týchto sjazdov stálej a po stránke technickej čo naj-spravnejších fungujúcej inštitúcie, majú umožniť a ulahčiť pravnictvu polskému jeho prácu tak na poli vedeckom, ako tiež praktickom. K tomu má slúžiť behom sjazdov spoločné riešenie určitých, ťažkých právnych problémov, vyjadrovanie svojích názorov, shromažďovanie právneho materialu ako základu k ďalším badaniam a k praktickému upotrebeniu tohto, určovanie nových smerov a cest, nadvirovanie úzkých priateľských stykov s právnikmi zahraničnými, čula spolupráca právnická na medzinárodnom forum atď.

K týmto cieľom bol prispôsobený program aj tohoročného sjazdu varšavského. Mnohé referáty z rôznych oborov práva boli veľmi bedlive vypracované. Diskusia mala živý a vážny priebeh. Možno smelo povedieť, že sjazd stratol sa s plným úspechom a to vďaka jeho dobrej organizácii. Avšak na dosavadnej organizácii sjazdov sa nezotráva; každý sjazd snaží sa ju ešte zdokonaľovať určitými zmenami. Aj na tom poslednom boli prevedené isté zmeny, z nich tri hlavné týkajú sa zvlášť starých organizačných method.

Prvá z nich: — že »nad thézami se nehlasuje« a na miesto toho zavádza sa t. zv. systém »ad referendum«. Argumenty jednotlivých rečníkov vyhlásené v debate u jednotlivých sekcií sa zostavujú a potom predseda sjazdu referuje tieto na plenum.

Druhou zmenou bolo rozdelenie témát sjazdových na: prednáškovú, ktoré sú určené k vyhláseniu na plenum a na diskusijné, určené k prejednávaniu u jednotlivých sekcií.

Tretou dôležitou zmenou bolo trojerosdelenie správy sjazdu na: komitet organizačný, na prípravný výbor samých pojednávání (plenárnych a sekčných), a na výbor vykonný, kde patrí tiež sjazdová kancelária, komisie prípravné atď.

Tieto najnovšie zmeny organizačné, ktoré rozdeľujú celok prác prípravných, sjazdových a posjazdových medzi tri orgány; zabezpečujú sjazdom klúd a poriadok behom ich trvania, a súčasne umožňujú v minimalnom čase maximalný výkon prác sjazdových.

Pol'sko v krátkosti o poslednom varšavskom sjazde a s pol'kých sjazdoch právnických vôbec. Jestliby koko z vašich čitateľov zaujímali podrobnosti týkajúce sa tejto otázky, to ich odkazujeme na »wjadomości II. Zjazdu Prawników Polskich« a na »Memorandum Informacyjna« o cieľach a úlohách pol'kých sjazdov právnických — prvé vydané sjazdou samým, druhé generalným tajomníkom hore-spo-menutej »Stálej Delegacie Zrzieszeniu a J. P. Rep. Pol.«

Z toho čo sme tuna v krátkosti o pol'ských právnických sjazdoch, ich žielach a organizácii napisali, je srejme, že pol'ski právnici sú si dobre vedomí, aké dôležité úkoly majú pred sebou najmä v právnej rozbudore obrodnej vlasti a že tým úkolom svedomitou, ako to ukázala desaťročná kodifikačná práca, a cielavadou prácou choi za veľmi ťažkých podmienok, snažia sa dostať. Prajeme im, aby ich snahy dosiahly toho najkrajšieho úspechu k blahu ich samých a ich štátu.
(—ský.)

Udělení literárních cen ministerstva spravedlnosti. K vědecké sou-těži vypsané ministerstvem spravedlnosti v únoru 1929 přihlásilj 32 právníčtí spisovatelé z řad soudců, advokátů a notářů celkem 81 literárních prací, a to 65 z oboru civilního a 16 z trestního. Ministr spravedlnosti přiznal na základě posudku poradního sboru tyto ceny: